

Abstrakt

V posledním desetiletí se stále více odborníků zaměřuje na růst dětí nejnižších věkových kategorií a velká pozornost je věnována také způsobu jejich výživy. WHO doporučuje jako optimální způsob výživy výlučné kojení po dobu 6 měsíců a dále kojení s příkrmy do věku dvou let i déle. WHO publikovala v roce 2006 růstové standardy, které doporučila používat pro hodnocení růstu dětí do 5 let. Česká republika má dlouholetou tradici vlastních celostátních antropologických výzkumů (CAV), na jejichž základě se konstruuji referenční růstové grafy, které slouží pro hodnocení prospívání a růstu dětí. I z tohoto důvodu nebyly standardy WHO přijaty automaticky. Proto byla provedena studie růstu českých minimálně 4 měsíce výlučně nebo převážně kojených dětí (n=960), s cílem kvalifikovaně posoudit vhodnost používání českých referencí CAV nebo standardů WHO pro hodnocení růstu českých dětí, která sledovala čtyři základní tělesné parametry: tělesnou délku, obvod hlavy, hmotnost a hmotnost k tělesné délce. Hypotéza, že se růstové křivky českých kojených dětí budou shodovat se standardy WHO, nebyla potvrzena, jelikož analýza hodnot Z-score a porovnání percentilových křivek českých kojených dětí se standardy WHO ukázala významné rozdíly - české kojené děti byly od narození delší a měly větší obvod hlavy v porovnání se standardy WHO. Kromě toho růstové grafy českých kojených dětí mají obdobný, nikoli však totožný, průběh v porovnání s českými referenčními grafy (CAV), kterým se však blíží více než standardům WHO. Minimální rozdíly vzhledem k CAV byly zjištěny u tělesné délky a obvodu hlavy, největší rozdíly u hmotnosti. Čeští pediatři jsou upozorňováni na odlišný průběh křivek hmotnosti u kojených dětí, zejména v prvních měsících života, v porovnání s referenčními křivkami CAV zkonstruovanými na základě měření dětské populace bez ohledu na způsob výživy v raném věku, a to z důvodu omezení předčasného zavedení dokrmu či příkrmu u klinicky prospívajícího výlučně kojeného dítěte před ukončením 6. měsícem života. Závěrem studie je doporučení používat nadále pro hodnocení růstu dětí v České republice české referenční percentilové grafy zkonstruované na základě dat CAV 1991 a CAV 2001.